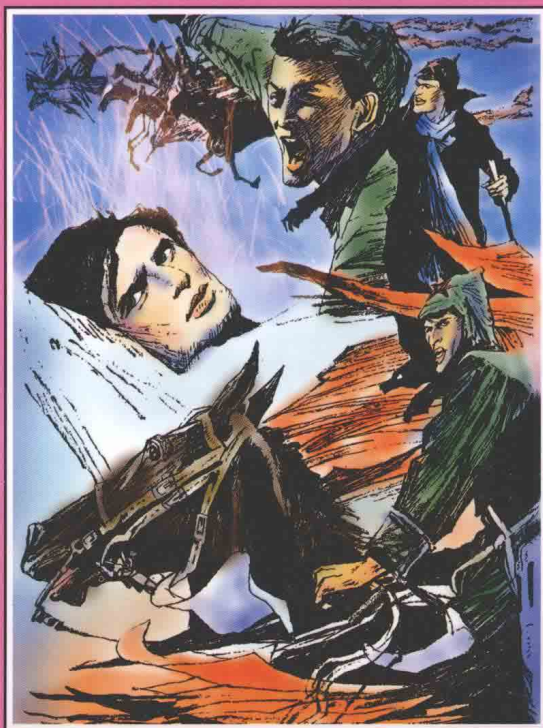

چەت ئەل نادىر ئەدەبىي ئەسەرلىرىدىن تاللانما

پولات قانداق تاۋۇلغانى

ن . ئا . ئوستروۋسكى [سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى]

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت - فوتو سۈرەت نەشرىياتى

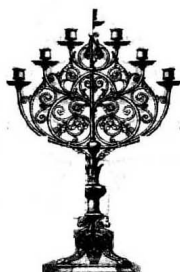
چەت ئەل نادىر ئەدەبىي ئەسەرلىرىدىن تاللانما

پولات قانداق تاۋلاندى

نىكولاي ئالكسىيېۋىچ ئوستروۋسكى

[سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى]

تەرجىمە قىلغۇچى: مەخسۇم ئىلاخۇن

图书在版编目 (C I P) 数据

钢铁是怎样炼成的/(苏)奥斯特洛夫斯基著;李敏改编;买合苏木·伊拉洪译.—乌鲁木齐:新疆美术摄影出版社,2006.5

ISBN 7-80658-915-5

I. 钢... II. ①奥... ②李... ③买... III. 长篇小说—苏联—缩写本—维吾尔语(中国少数民族语言) IV. I512.45

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 037232 号

بۇ كىتاب جۇڭگو بالىلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتىنىڭ 2000 - يىل
12 - ئاي 1 - نەشرى 1 - باسمىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

چەت ئەل نادىر ئەدەبىي ئەسەرلىرىدىن تاللانما

پولات قانداق تاۋلاندى

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت - فوتو سۈرەت نەشرىياتى نەشر قىلدى

شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تارقاتتى

شىنجاڭ مورتوم (MORTOM) مەتبەئەچىلىك چەكلىك

شىركىتىدە بەت ياسالدى

شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى

2006 - يىل 5 - ئاي 1 - نەشرى، 2006 - يىل 5 - ئاي 1 - بېسىلىشى

فورماتى: 787 × 970 mm 1/32 باسما تاۋىقى: 6.5

ISBN 7 - 80658 - 915 - 5

باھاسى: 7.50 يۈەن

本书根据中国少年儿童出版社 2000 年 12 月第 1 版第 1 次
印刷版本翻译出版。

责任编辑: 穆巴拉克·阿帕尔

美术编辑: 阿扎提·巴拉提
叶尔江·铁流

责任校对: 茹鲜古丽·吐尔逊
艾比布拉·艾力

审 订: 亚森·吾不力哈斯木
吐尔洪江·苏里坦

世界经典文学作品赏析

钢铁是怎样炼成的 (维文)

买合苏木·伊拉洪 译

新疆美术摄影出版社出版

新疆新华书店发行

新疆摩尔通(MORTOM)印刷有限责任公司制版

新疆新华印刷厂印刷

2006 年 5 月第 1 版 2006 年 5 月第 1 次印刷

开本: 787×970 毫米 1/32 印张: 6.5

ISBN 7-80658-915-5

定价: 7.50 元

如遇质量问题请与新疆美术摄影出版社出版科联系

电话: 0991-4521461

ئاپتونىمىنىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

نىكولاي ئالىكسىيۇچ ئوستروۋسكى (1904 — 1936) سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئاتاقلىق پرولېتارىيات ئىنقىلابى يازغۇچىسى. ئۇ ئۇكرائىنانىڭ ۋولىنىسكى ئۆلكىسى، ۋدىرىيا كەنتىدىكى نامرات ئىشچى ئائىلىسىدە تۇغۇلغان. ئۇنىڭ ئاتىسى ھاراق زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى، ئانىسى باشقىلارنىڭ ئۆيىدە ئىشلەمچى ئىدى. ئاتىسى جاپا ئازا-بىدىن كېسەل بولۇپ، بالدۇرلا ئۆلۈپ كەتكەچكە، ئائىلىسى تېخىمۇ نامراتچىلىقتا قالغان. شۇڭا ئوستروۋسكى كى دىنىي مەكتەپتە ئاران 3 - سىنىپقىچىلا ئوقۇيالىغان؛ 10 يېشىدا پويىز ئىستانسىسىدىكى ئاشخانىدا بالا ئىشچى بولغان، كېيىن ئېلېكتر ئىستانسىسىدا پار قازان ئىشچىسى بولغان، نامرات تۇرمۇشنىڭ ئازابىنى يەتكىچە تارتقان.

ئۆكتەبىر ئىنقىلابى غەلىبە قىلغاندىن كېيىن، ئۇ پېشقەدەم بولۇشېۋىكلارنىڭ تەسىرى ۋە تەربىيىسى بىلەن، سوۋېت تەشۋىقات خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدۇ، گېرما-نىيە ئۇكرائىناغا تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەندە، قىزىل ئارمىيىگە قاتنىشىپ ئۇكرائىنانى ئازات قىلىشقا ئاتلىنىدۇ.

بۇنىڭ بىلەن، ئوستروۋىسكى كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىغا كىرىدۇ، شۇ يىلى قىزىل ئارمىيىگە قاتنىشىپ، سوۋېت ھاكىمىيىتىنى قوغداش ئۈچۈن ئالدىنقى سەپكە ئاتلىنىدۇ. دەسلەپ پىيادە قىسمىدا بولىدۇ، كېيىن بۇمىيونى بىرىنچى ئاتلىق قىسمىغا يۆتكىلىپ، كۆزىگە كۆرۈنگەن رازۋېدكىچىك بولۇپ قالىدۇ. 1920 - يىلى كۈزدە، بىر قېتىملىق كەسكىن جەڭدە ئېغىر يارىدار بولۇپ، ئوڭ كۆزىدىن ئايرىلىپ، يەرلىك ئورۇندا ئىشلەشكە يۆتكىلىدۇ. 1921 - يىلى، ئۇ ئۆزىنى ئاكتىپلىق بىلەن مەلۇم قىلىپ، كىيىپۇ ئەتراپىدىكى تارماق تۆمۈر يولىنى ياساشقا جاپالىق خىزمەتكە قاتنىشىدۇ. ئەمگەك جىددىي ھەم ئېغىر بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئاچارچىلىق، قاتتىق سوغۇق دەستىدىن، ئۇ كىزىك ۋە رېماتىزم كېسەلىگە گىرىپتار بولىدۇ. لېكىن ئۇ كېسەل ھالەتتە ئەمگەك قىلىۋېرىپ، ئاخىرى ئىش ئورنىدا ھوشىدىن كېتىدۇ. ئىككىنچى يىلى كىيىپۇدا چوڭ كەلكۈن كېلىدۇ، بۇ ئۇ داۋالىنىۋاتقان مەزگىل بولسىمۇ، يەنىلا ئۆزلىكىدىن ئاممىنى ئويۇشتۇرۇپ كەلكۈن ئېلىپ كەتكەن ياغاچ ماتېرىياللارنى قۇتقۇزۇپ، يەنە ئاغرىپ يېتىپ قالىدۇ. ئۇ 1924 - يىلى كوممۇنىستىك پارتىيىگە كىرىدۇ ھەمدە ئۇكرائىنا چېگرا رايونلۇق كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىدا رەھبەرلىك

خىزمىتىنى ئۆتەيدۇ.

ئۇستىروۋسكى خەلق ئىگىلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بارلىقىنى تەقدىم قىلىدۇ. كۈرەش، خىزمەت، ئېغىر جاراھەت، كېسەل، قاتتىق سوغۇق ۋە ئاچارچىلىق ئۇنىڭ سالامەتلىكىنى كاردىن چىقىرىدۇ. ئوستىروۋسكى مەجرۇھلۇق كىنىشكىسىنى يوشۇرۇپ قويۇپ، داۋالىنىشنى رەت قىلىپ، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشقا تېخىمۇ ئاكتىپ قاتنىشىدۇ. ئۇ خۇددى پولات «كۈچلۈك ئوتتا كۆيدۈرۈلۈپ، قاتتىق سوغۇقتا تاۋلانغان» غا ئوخشايدۇ. ئەمگەكتە ھەددىدىن ئارتۇق چارچاپ كەتكەنلىكتىن، ئۇنىڭ كونا كېسەلى قايتا قوزغىلىدۇ، 1927 - يىلى ئۇ كىشىنى ھەيران قالدۇرارلىق جاسارەت ۋە قەيسەر روھ بىلەن كېسەل كارىۋىتىدا ئەدەبىي ئىجا-دىيىتىنى باشلايدۇ. ئۇ تۈزۈك ئوقۇمىغان ئىشچىدىن يازغۇچىغا ئايلىنىش ئۈچۈن، بەزىدە كۈنىگە 20 سائەت كىتاب ئوقۇيدۇ، ئۇ رۇسىيە ۋە دۇنيا ئەدەبىياتىدىكى مەشھۇر ئەسەرلەرنى ئوقۇيدۇ، كوممۇنىستىك سىرتتىن ئوقۇش ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پۈتۈن دەرسلىكىنى ئۆزلۈ-كىدىن ئۆگىنىپ تۈگىتىدۇ. ئۇ مەھكەم بەل باغلاپ كىتاب يېزىشقا باشلايدۇ. بۇ چاغدا ئۇ يەنە بىر يېڭى بەختسىزلىككە ئۇچرايدۇ، ئىككى كۆزى كۆرمەس، پۈتۈن بەدىنى پالەچ بولۇپ، بىرنەچچە يارمىقىلا مىدىرلايدىغان

بولۇپ قالىدۇ. لېكىن ئوستروۋسكى: «بەدىنىمدە بىرەر ھۇجەيرەم ھەرىكەت قىلىپ، بەرداشلىق بېرەلەيدىغان بولسا، مەن ھايات ياشايمەن، تىرىشىپ - تىرىشىمەن» دەيدۇ. ئۇ 1930 - يىلى 11 - ئايدا «يولات قانداق تاۋلاندى» دېگەن روماننى يېزىشقا كىرىشىپ، 1933 - يىلى 6 - ئايدا تاماملايدۇ. 1934 - يىلى يازغۇچى 31 مىڭ 700 پارچە خەت تاپشۇرۇۋالىدۇ، نۇرغۇن ئىشچىلار، دېھقانلار، مەشھۇر ئالىملار ۋە يازغۇچىلار، جۈملىدىن سېرافىموۋىچ ۋە فاتىھ قاتارلىقلار كەينى - كەينىدىن ئۇنى زىيارەت قىلىدۇ. خەلقنىڭ چوڭقۇر مۇھەببىتىگە سازاۋەر بولغان ئوستروۋسكى مۇنداق دەيدۇ: «مەن تۇرمۇشنىڭ ماڭا مۇنداق زور بەخت ئېلىپ كېلىشىنى ئويلاپمۇ باقمىغان، قورقۇنچلۇق پاجىئە يوقىتىلدى، بىتچىت قىلىندى، پۈتكۈل تۇرمۇشتا ئىجادىيەت ھەممىنىڭ ئۈستىدىن غا. لىب كەلگەچكە خۇشاللىق بىلەن تولدى.»

ئۇنىڭدىن باشقا، ئوستروۋسكى يەنە نۇرغۇن سىياسىي ماقالىلەرنى يېزىپ، سوۋېت سوتسىيالىستىك ۋە تەننى كۈيلىدى، كاپىتالىستىك جەمئىيەتكە دەككە بەردى، شۇنداقلا تارىخ تەرەققىياتىنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشىنى كۆرسىتىپ بەردى، بۇ ماقالىلەر يۈكسەك ئىدىيىۋىلىككە ۋە كۈچلۈك جەڭگىۋارلىققا ئىگە. 1934 - يىلى ئوستروۋسكى سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى يازغۇچىلار

جەمئىيىتىگە ئەزا بولۇپ كىردى. ئۇنىڭ پرولېتارىيات ئىشلىرىغا قوشقان كارامەت تۆھپىسىنى تەقدىرلەش ئۈچۈن، سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى ھۆكۈمىتى 1935 - يىلى ئۇنىڭغا لېنىن ئوردېنى تەقدىم قىلدى. 1934 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا، ئو «بوران بالىلىرى» رومانى (ترولوگىيىنىڭ بىرىنچى قىسمى) نى يېزىشقا كىرىشتى، بۇ ئەسەر ئۇ ۋاپات بولۇشتىن ئالتە كۈن ئىلگىرى بېكىتىلىپ، ياز-غۇچى دەپنە قىلىنىدىغان كۈننىڭ ئالدىنقى ئاخشىمى نەشرىدىن چىقتى، بۇ روماندا ئىچكى ئۇرۇش يىللىرىدىكى ئۇكرائىنا خەلقىنىڭ سوۋېت ھاكىمىيىتىنى قوغداش يولىدىكى كۈرەشلىرى تەسۋىرلەنگەن. ئوستروۋسكى 1936 - يىلى 12 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ۋاپات بولدى.

بىرىنچى قىسىم

1

— بايرامنىڭ ئالدىدا بىزنىڭكىگە قايتا ئىمتىھان
بەرگىلى بارغانلار ئورنىڭلاردىن تۇرۇڭلار!
پوپ ۋاسلى پۈتۈن سىنىپتىكى ئوقۇغۇچىلارغا ھو-
مىيىپ تىكىلىپ قاراپ تۇراتتى.
ئالتە بالا ئورنىدىن تۇردى — ئۇلارنىڭ تۆتى ئوغۇل،
ئىككىسى قىز ئىدى. پوپ ئىككى قىزغا قول ئىشارىتى
قىلىپ: — سىلەر ئولتۇرۇڭلار، — دېدى.
پوپ ئورۇندۇقنى بىر ياققا سۈرۈپ، غۇژمەك بولۇپ
تۇرغان تۆت ئوغۇل ئوقۇغۇچىنىڭ ئالدىغا كەلدى.
— سەن شۈمتەكلەردىن قايسىنىڭ تاماكا چېكىسەن؟
تۆت بالا دۇدۇقلاپ:
— پوپ، بىز... بىز تاماكا چېكەيمىز، — دېيىشتى
قورققان ھالدا.

پوپ بۇ گەپنى ئاڭلاپ چىشىلىرىنى غۇچۇرلاتتى:
— «ئەبلەخلەر، تاماكا چېكىشمەيسەن، تېخى! ئەمد-
سە ھېلىقى خېمىردىكى تاماكا زادى نەدىن كەلدى؟ ئۆ-

زۇڭلارچە مېنى ئۈچ ياشلىق بالا دەپ قالدىڭلارمۇ؟ كىم-
مىڭنى ئالدىشىسەن يانچۇقۇڭنى ئۆرۈش! تېز! ئاڭلاش-
تىڭمۇ؟ يانچۇقۇڭنى ئۆرۈش!

ئۇلاردىن ئۈچ بالا ئاستا يانچۇقىدىكى نەرسىلەرنى
ئۈستەلنىڭ ئۈستىگە قويۇشتى. پوپ بىرەر تاماكا ئۇ-
ۋۇندىسى چىقىپ قالارمىكەن دەپ ئويلىۋىدى، ھېچنېمە
چىقمىدى. شۇنىڭ بىلەن بۇرۇلۇپ تۆتىنچى بالىغا - قارا
كۆز، كونا كۈل رەڭ كۆڭلەك ۋە تىزىغا ياماق سېلىنغان
كۆك ئىشتان كىيگەن بالىغا قارىدى.

قارا كۆز بالا پوپقا قاتتىق ئۆچ ئىدى. ئۇنىڭدىن
كۆزىنى ئۈزەي تۇرۇپ:

— «مېنىڭ بىرمۇ يانچۇقۇم يوق، — دەپلا، تىك-
ۋەتكەن يانچۇقىنى سىلاشتۇردى.

— ھىم، بىرمۇ يانچۇقى يوقمىش؟ مېنى پاسخا
بايرىمىدىكى خېمىرنى بۇلغىغان يىرگىنىشلىك ئىشنى
كىم قىلغانلىقىنى بىلمەيدۇ دەپ ئويلايمىسەن؟ سەن
كەپسىزنى بۇ قېتىم بوش قويۇۋېتىشكە بولمايدۇ. سې-
نىڭچە مەكتەپ سېنى يەنە ئوقۇتارمۇ؟ ئالدىنقى قېتىم
ئاپاڭ يالۋۇرۇپ تۇرۇۋالغان، بۇ قېتىم ھەرقانچە قىلىپمۇ
قۇتۇلالمايسەن. يوقال كۆزۈمدىن.

ئۇ ھېلىقى بالىنىڭ قۇلقىدىن تۇتۇپ، سۆرەپ تا-
لاغا چىقىرىۋېتىپ، گۈپلا قىلىپ ئىشىكنى يېپىۋالدى.

ۋەقەنىڭ جەرياننى پاۋېلىنىڭ يېقىن دوستى سېر-
يۇژكا برۇزژاكلار بىلەتتى — ھېلىقى كۈنى پوپنىڭكىگە
قايتا ئىمتىھان بەرگىلى بارغاندا، ئۇ پاۋېلىنىڭ بىر
سىقىم تاماكا ئۇۋىقىنى پاسخا بايرىمىغا ئاتاپ تەييارلاپ
قويۇلغان خېمىرغا سېپىۋەتكەنلىكىنى كۆرۈپ قالغانىدى.
پاۋېل مەكتەپتىن ھەيدەلدى.

مەكتەپتىن ھەيدەلگەن پاۋېل مەكتەپ ئالدىدىكى
پەلەمپەيدە ئولتۇراتتى. ئۇ ئەمدى ئۆيگە قانداق قايتارمەن
دەپ ئويلايتتى. ئۇ باجگىرنىڭ ئۆيىدە ئاشپەزلىك قىلد-
ىغان، ئەتىدىن — كەچكىچە جاپالىق ئىشلەيدىغان، ھەممە
ئىشقا ناھايىتى ئەستايىدىل قارايدىغان ئانىسىغا بۇ
ئىشنى قانداق چۈشەندۈرىدۇ؟

ئۇ بۇلارنى ئويلاپ ئىختىيارسىز كۆزىگە ياش ئالدى:
ئەمدى قانداق قىلارمەن؟ ھەممىسى شۇ ئۆلگۈر پوپنىڭ
كاساپىتى. ئەسلى تاماكا ئۇۋىقىنى سېپىشنى سېرىۋۇژكا
ئۆگەتكەن، لېكىن ئۇ قۇتۇلۇپ قالدى.

....دەرس تۈگىدى، مەكتەپ مۇدىرى پاۋېلىنى ئىشقا-
نىسىغا چاقىردى. شۇنداق قىلىپ ئۇ مەكتەپتىن ھەي-
دەلدى.

ئانىسى پاۋېلىنى ۋوگزال ئاشخانىسىغا باشلاپ باردى.
ئاشخانا خوجايىنى پاۋېلىنىڭ يېشىنى سوراپ ئۇنى
ئېلىپ قالدى:

— بوپتۇ قالسۇن. ئېيىغا سەككىز رۇبلى ئالىدۇ،
ئىشلىگەندە، تاماق بېرىلىدۇ، بىر كېچە — كۈندۈز ئىش-
لەپ بىر كېچە — كۈندۈز دەم ئالىدۇ. بۈگۈندىن تارتىپ
ئىشقا چۈشسۇن، — دېدى.

بىر ئايال كۈتكۈچى پاۋېلىنى باشلاپ ماڭدى، ئانىسى
كەينىدىن ئەگىشىپ مېڭىپ پىچىرلاپ تاپىلىدى:
— پاۋېل، قەدىرلىكىم، ئوبدان ئىشلە، يۈزۈمنى
يەرگە قاراتما.

ئۇ ئوغلىنى مەيۈسلۈك بىلەن ئۈزىتىپ قويۇپ،
ئاندىن ئۆيىگە قايتتى. ھېلىقى ئايال كۈتكۈچى پاۋېلىنى
قاچىلارنى يۇيۇۋاتقان ئايالنىڭ يېنىغا باشلاپ كىرىپ،
ئۇنىڭ مۇرىسىگە بىرنى قويۇپ:

— فروسە، بۇ بالا ئەمدىلا كەلدى. ئۇنىڭغا نېمە
ئىش قىلىشنى ئۆزۈڭ دەپ بەرگىن، — دېدى. ئاندىن
پاۋېلغا بۇرۇلۇپ:

— ئۇ بۇ يەرنىڭ باشلىقى. ئۇ نېمە قىل دېسە،
شۇنى قىلىسەن، — دېدى.

پاۋېلنىڭ ئەمگەك ھاياتى ئەنە شۇنداق باشلاندى.
ئۇ ھېچقاچان تۇنجى قېتىم ئىشچى بولغان كۈندى-
كىمدەك كۈچەپ ئىشلەپ باققان ئەمەس. ئۇ بۇ يەرنىڭ
ئۆيىگە ئوخشىمايدىغانلىقىنى، گەپكە كىرمىسە بولماي-
دىغانلىقىنى ئوبدان بىلەتتى.

بۇ كۈنى ئۇ نېمە قىل دېسە، شۇنى قىلدى. يېرىم كېچىدە پەستىكى ئاشخانىغا چۈشتى. ھېلىقى يېشى چوڭراق ئايال ئىشچى ئۇ چىقىپ كەتكەندىن كېيىن ئىشكىنى يېپىپ قويۇپ مىننەتدارلىق بىلەن:

— بۇ بالا بەك ياخشىكەن، ئىشنى ئۆزى بىلىپلا ئىشلەيدىكەن، — دېدى.

ئەتىسى ئەتىگەن سائەت يەتتىدە، ھېرىپ ھېچ ھالى قالمىغان پاۋېل ئىسمىنا ئالماشتى.

ئەتىگەن قۇياش ياغاچ زاۋۇتىنىڭ كەينىدىن ئاستا كۆتۈرۈلۈۋاتاتتى. پاۋېل قۇياش نۇرى ئاستىدا كېتىۋېتىپ، ئەمدى ئۆزىنىڭ ئەمگەك كۈچى بولۇپ قالغانلىقىنى، ھېچكىمنىڭ ئۆزىنى ھارام تاماق دېيەلمەيدىغانلىقىنى ھېس قىلدى.

— قانداقراق؟ — دەپ سورىدى ھويلىدا چاي قاينىتىۋاتقان ئانىسى.

— ناھايىتى ياخشى، — دەپ جاۋاب بەردى پاۋېل. ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ دېرىزىدىن ئۆيىنىڭ ئىچىگە قاراپ، ئا. كىسى ئارتىيومنىڭ بەستلىك گەۋدىسىنى كۆرۈپ قالدى. — ئاكاڭ ئاخشام قايتىپ كەلدى. ئەمدى ئۆيدە تۇرۇپ ۋاگونلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش مەيدانىدا ئىشلەيدىغان بولۇپتۇ دەدى ئانىسى پاۋېلغا.

پاۋېل ئارتىيومدىن سەل تەپ تارتاتتى. ئارتىيوم پاۋېلنىڭ

ئىشنى ئوقۇپ بولغانىدى.

ئۇ سالماقلىق بىلەن پاۋېلغا مۇنداق دېدى:

— ئۆتكەن ئىشقا سالاۋات، بۇنىڭدىن كېيىن پەخەس بول، قىلىشقا تېگىشلىك ئىشنى قىل. سەن بەگۋاش نەگىلا بارساڭ ئىش تېرىيسەن، ئەمدى ئوبدان ئىشلە، ئەمدى ئۇ يەردىن قوغلىنىدىغان ئىشنى قىلما. ئېسىڭدە بولسۇن، ئەمدى ئاپامنى قاقشاتما. كېيىن مەن سېنى بىر ئامال قىلىپ ۋاگونلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش مەيدانىغا شاگىرتلىققا ئالدۇرىمەن، بىرەر ھۈنەر ئۆگىنىۋالساڭ ئۆزۈڭگە ياخشى، بۇنىڭدىن كېيىن ياخشى ئادەم بولغىن جۈمۇ پاۋېل.

ۋوگزال ئاشخانىسى كېچە - كۈندۈز توختىماي تە - جارەت قىلاتتى.

شىپتوپىكا ۋوگزالى ئالتە تۆمۈر يول بىلەن تۈتە - شىپ تۇراتتى. يۈزلىگەن پويىز بۇ يەرگە كىرىپ چە - قىپ، ئۇرۇش سېپىنىڭ بۇ تەرىپىدىن ئۇ تەرىپىگە مە - ئىپ تۇراتتى. سانسىزلىغان، يارىدارنى ئالدىنقى سەپتىن قايتۇرۇپ كېلەتتى، يەنە يېڭى ئەسكەرلەرنى كەلكۈندەك ئالدىنقى سەپكە ئېلىپ ماڭاتتى.

پاۋېل ئاشخانىدا ئىككى يىل ئىشلىدى. ئۇ ئاشخا - نىدىكى شاگىرتچاق كىلىمكا بىلەن يېقىن دوست بو - لۇپ قالدى. ئىككى يىل جەرياندا، پاۋېل تۇرمۇشنىڭ

ئەڭ چوڭقۇر ۋە ئەڭ تۆۋەن قاتلاملىرىنى كۆردى. ئۇ
ۋوگزال ئاشخانىسىدىكى خوجايىنلارنىڭ چوڭ يەپ -
چوڭ ئىچكەننىڭ ئۈستىگە، قىمار ئويناشلىرىغا، شۇنداقلا
قارغا يۇيىدىغان ئايال ئىشچىلارنى ۋە ئايال كۈتكۈ-
چىلەرنى ھەر ۋاقىت بوزەك قىلىشىغا چىش - تىرىنىدۇ -
غىچە ئۆچ ئىدى. ئۇ فروسەنىڭ ئازابلانغانلىقىنى ۋە ئۇنىڭ
كەتكەنلىكىنى ئۆز كۆزى بىلەن كۆردى.

بىر كۈنى دەم ئالغان كېچىدە، پائۇل يېقىن دوستى
بىلەن ئوچاق ئالدىدا پاراڭلىشىپ ئولتۇراتتى، ئاشخانىدا
ئۇلاردىن باشقا ئادەم يوق ئىدى.

پائۇلنىڭ ئۆتكۈر كۆزلىرى كىلىمكاغا تىكىلدى.
كىلىمكا ئۇنىڭ كۆزلىرىدە تەسۋىرلەپ بولمايدىغان
غەمىنىڭ يوشۇرۇنغانلىقىنى بايقىدى. بۇ ئۇنىڭ ھەمرا-
ھىنىڭ كۆزلىرىدىكى بۇنداق ئالامەتنى تۇنجى قېتىم
بايقىشى ئىدى.

شۇ ئاخشىمى پائۇل يېقىن دوستىغا ئۆزىنىڭ نارازىلىقى
ۋە غەزىپىنى سۆزلەپ بەردى:

— بۇ بىر ئىپلاس يەر، بۇ يەردىكىلەرنىڭ ھەممىسى
سى لۈكچەك - ئۇششۇقلار، ئۇلارنىڭ پۇلى بولغاچقىلا
بىزنى ھايۋان قاتارىدا كۆرىدۇ، قىزلارنى نېمە قىلغۇسى
كەلسە شۇنى قىلىدۇ، بۇ يەرگە كەلگەن قىزلارنىڭ
ھەممىسى تۇرىدىغان جايى يوق، يەيدىغان نېنى يوق بىچا.